

Ako sa začali Vianoce 2011 vo Vatikáne

Vianoce vo Vatikáne sa pre pútnikov čakajúcich na „polnočnú“ začali slávnostnou inauguráciou betlehema na Svätopeterskom námestí a zapálením „Lampy pokoja“ Svätým Otcom v okne jeho súkromného apartmánu.

Slávnostná svätá omša z vigílie Narodenia Pána sa v Bazilike sv. Petra začala o 22.00 hod. Zúčastnili sa na nej kardináli, biskupi, diplomatický zbor akreditovaný pri Svätej stolici a veriaci z celého sveta. Z **homílie** vyberáme:

Drahí bratia a sestry, čítanie z Listu sv. apoštola Pavla Títovi, ktoré sme práve počuli, sa začína slávnostným „*apparvit*“, ktoré sa potom znovu objavuje aj v čítaní z Omše na úsvite: *apparvit* – „zjavil sa“. Práve toto je programové slovo, ktorým chce Cirkev komplexne vyjadriť podstatu Vianoc. Predtým ľudia hovorili o Bohu a vytvárali si o ňom mnohoraké predstavy. Sám Boh hovoril k ľuďom mnohorakými spôsobmi. Ale teraz sa stalo čosi viac: On sa zjavil. Ukázal sa. Vystúpil z nedosiahnuteľného svetla, v ktorom prebýva. On sám prišiel medzi nás. Toto bolo pre starú Cirkev veľkou radosťou Vianoc: Boh sa zjavil. Nie je to už len predstava, nie len niečo, čo môžeme vytušiť na základe slov. On sa „zjavil“. Ale teraz si kladíme otázku: Ako sa zjavil? Kto je naozaj? Čítanie z omše na úsvite nám o tom hovorí: „ale keď sa zjavila добрota Boha... a jeho láska k ľuďom“ (Tit 3,4). Pre ľudí z predkresťanskej epochy, ktorí sa popri hrôzach a rozporoch tohto sveta obávali, že aj Boh nie je možno úplne dobrý, ale možno je aj krutý a panovačný, to bolo naozaj „zjavenie Boha“, veľké svetlo, ktoré sa zjavilo: Boh je úplná добрota. Aj dnes ľudia,

ktorí už nedokážu objaviť Boha vo viere, si kladú otázku, či najvyššia sila, ktorá je základom sveta a riadi ho, je naozaj dobrá, alebo či nie je aj zlo mocné a pôvodné ako dobro a krása, ktoré nachádzame v žiarivých okamihoch v našom vesmíre. „Zjavila sa добрota Boha... a jeho láska voči ľuďom“: toto je nová a potešujúca istota, ktorú dostávame na Vianoce ako dar.

Pri všetkých troch Vianočných omšiach cituje liturgia úryvok z Knihy proroka Izaiáša, ktorý ešte konkrétnejšie opisuje zjavenie Boha, ktoré nadišlo na Vianoce: „Lebo chlapec sa nám narodil, daný nám je syn, na jeho pleci bude kniežatstvo a bude nazvaný: zázračný Radca, mocný Boh, večný Otec, Knieža pokoja. Jeho vláda bude veľká a pokoj bude bez konca.“ (Iz 9,5s). Nevieme, či mal prorok týmito slovami na mysli nejaké dieťa, ktoré sa narodilo v jeho historickom období. Avšak to sa zdá nemožné. [VIAC](#)

Vianočné posolstvo a požehnanie *Urbi et orbi* z 25. decembra 2011

Pred vianočnými pozdravmi, ktoré Svätý Otec predniesol v 65 jazykoch, a samotným udelením požehnania *Mestu a svetu*, zaznelo z balkóna Baziliky sv. Petra Vianočné posolstvo Benedikta XVI.

Drahí bratia a sestry z Ríma a celého sveta! Kristus sa nám narodil! Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom, ktorých on miluje. K všetkým prichádza toto Betlehenské posolstvo, ktoré Katolícka cirkev necháva zaznieť na všetkých kontinentoch, a ide za hranice každého národa, jazyka a kultúry. Syn Panny Márie sa narodil pre všetkých, je Spasiteľom všetkých. Takto ho ohlasuje starodávna liturgická antifóna: „Ó Emanuel, náš kráľ a zákonodarca, nádej a spása národov: príď nás spasiť ó Pane, náš Boh“.

Príď nás volanie človeka v cíti, že nedokáže a nebezpečnosť. vložiť do väčšej ktorá sa k nemu bratia a sestry, narodený z Panny je rukou, ktorú

Veni ad salvandum **zachrániť!** Toto je každej dobe, pretože sám prekonať ťažkosti Svoju ruku potrebuje a silnejšej ruky, ruky, vystiera zhora. Drahí tou rukou je Ježiš, Márie v Betleheme. On vystrel Boh k ľudstvu,

aby ho vyviedol z pohyblivých pieskov hriechu a postavil na skalu, na pevnú skalu svojej Pravdy a Lásky (porov. Ž 40,3). Áno, takýto je význam mena tohto Dieťaťa. Meno, ktoré mu z vôle Boha dali Mária a Jozef: Volá sa Ježiš, čo znamená „Spasiteľ“ (porov. Mt 1,21; Lk 1,31). Bol poslaný Bohom, aby nás zachránil predovšetkým od najhlbšieho zla, ktoré je zakorenené v človeku a v dejinách. [VIAC](#)

Benedikt XVI. pred modlitbou Anjel Pána 26. decembra 2011

Aj v druhý vianočný deň sa na Námestí sv. Petra vo Vatikáne zhromaždili tisíce pútnikov, ktorých Svätý Otec napopoludnie pozdravil z okna svojej pracovne v mnohých svetových jazykoch a v súvislosti so sviatkom sv. Štefana, prvého mučeníka povedal:

Drahí bratia a sestry! Po včerajšom liturgickom slávení Narodenia Pána dnes slávime sviatok sv. Štefana, diakona a prvého mučeníka Cirkvi. Historik Eusébius z Cézarey ho opisuje ako «dokonalého mučeníka» (Die Kirchengeschichte V,2,5: GCS II,1, Lipsia 1903, 430), pretože je napísané v *Skutkoch apoštolov*: «Štefan plný milosti a sily, robil veľké divy a znamenia medzi ľuďom» (6,8). Svätý Gregor Nisský komentuje: «Bol to čestný muž, plný Ducha Svätého: s dobrotou duše plnil úlohu sýtiť chudobných a v slobode slova a v sile Ducha Svätého zatváral ústa nepriateľom pravdy» (Sermo in Sanctum Stephanum II: GNO X,1,1, Leiden 1990, 98). Človek modlitby a evanjelizátor, Štefan, ktorého meno znamená „koruna“ dostal od Boha dar mučeníctva. V skutočnosti «plný Ducha Svätého ... uvidel Božiu slávu» (Sk 7,55). Počas kameňovania sa modlil : «Pane Ježišu, prijmi môjho ducha» (Sk 7,59). Potom si kľakol

a žiadal odpustenie pre tých, ktorí ho odsúdili: «Pane, nezapočítaj im tento hriech» (Sk 7,60). Preto východná Cirkev spieva v hymnoch: «Kamene sa pre teba stali schodiskom do nebeských výšin ... a pripojil si sa slávnostnému anjelskému zhromaždeniu» (MHNAIA t. II, Roma 1889, 694.695). Po generácii apoštolov zaujímajú v úvahách kresťanskej komunity prvé miesto mučeníci. V časoch veľkého prenasledovania ich uctievanie oživuje namáhavú cestu veriacich a povzbudzuje tých, ktorí hľadajú pravdu a obracajú sa k Pánovi. Preto Cirkev z Božej moci, uctieva relikvie mučeníkov a nazýva ich prostredníctvom prívlastkov ako „učitelia čnosti“, „živí svedkovia“, „živé stĺpy“, „tichí svedkovia“ (Gregor Naziánsky, Oratio 43, 5: PG 36, 500 C). [VIAC](#)

Posledná tohtoročná generálna audiencia Benedikta XVI.

Generálna audiencia, ktorá sa konala v Aule Pavla VI. v stredu 28. decembra, bola poslednou zo 45 audiencií tohto roku, na ktorých sa zúčastnilo spolu asi 400 tisíc pútnikov. Pápež sa vo svojich katechézach počas uplynulých 12 mesiacov venoval najprv veľkým postavám svätíc a svätcov 16. a 17. storočia, potom rozvíjal širokú reflexiu o vzťahu človeka k modlitbe a v posledných týždňoch nám predkladal meditácie nad niektorými žalmami.

Dnes poukázal na Svätú rodinu ako ikonu domácej cirkvi: Drahí bratia a sestry, naše dnešné stretnutie sa nesie vo vianočnej atmosfére, ktorá je plná veľkej radosti z narodenia Spasiteľa. Práve sme oslávili toto tajomstvo a jeho ozvena sa šíri v celej liturgii vianočných dní. Je to tajomstvo svetla, ktoré ľudia všetkých čias môžu nanovo zažiť vo viere a v modlitbe. Práve prostredníctvom modlitby sa stávame schopnými priblížiť sa k Bohu hlbokým, intímnym spôsobom. A tak, držiac sa témy modlitby, ktorej sa venujem v tomto bloku katechéz, rád by som vás dnes pozval, aby sme sa spolu zamysleli nad tým, ako modlitba vstupovala do života samotnej Svätej Rodiny z Nazaretu. Nazaretský dom je takpovediac školou modlitby, v ktorej sa môžeme naučiť počúvať i meditovať, vstúpiť do hlbokého zmyslu zjavenia Božieho Syna, nasledujúc príklad Márie, Jozefa a Ježiša. Pamätným je tu príhovor Božieho služobníka Pavla VI., ktorý predniesol počas svojej návštevy v Nazarete. Povedal, že v škole Svätej Rodiny „chápeme, aké je dôležité zachovávať duchovnú disciplínu, ak chceme nasledovať evanjeliové učenie a stať sa Kristovými učeníkmi. Na prvom mieste nás táto rodina učí tichu. Ach! Kiežby sa v nás znovu zrodila úcta k tichu, k tej obdivuhodnej a nenahraditeľnej atmosfére ducha: sme ohlušovaní mnohými rachotmi, hrmotmi prenikavými hlasmi v búrlivom a hlučnom živote našich čias. Ach! Nazaretské ticho, nauč nás s neochvejnosťou dobre myslieť, venovať pozornosť vnútornému životu. nauč nás byť pripravenými počúvať Božie vnuknutia a napomenutia pravých učiteľov“ (Príhovor v Nazarete, 5. januára 1964). [VIAC](#)

Z posolstva Benedikta XVI. účastníkom 34. európskeho stretnutia Taizé

V stredu 28. decembra sa v Berlíne začína Európske stretnutie mladých, ktoré každoročne organizuje komunita Taizé.

Pri tejto príležitosti zaslal Benedikt XVI. komunite Taizé a všetkým účastníkom stretnutia list, v ktorom sa okrem iného píše: „Zatiaľ čo sa stretávate v Berlíne s tisíckami mladých z celej Európy, ale aj iných kontinentov, ktorí prišli, aby spoločne s bratmi z komunity Taizé hľadali prehĺbenie prameňov dôvery, sa pápež Benedikt XVI. pripája

k vám v modlitbe a povzbudzuje vás, aby ste otvorili cestu dôvere v celom svete. Vy viete, že dôvera nie je slepou naivnosťou. Oslobodiac vás z otroctva strachu, táto dôvera, spojená s vašou vierou v Krista a pôsobením Ducha Svätého vo vašich srdciach, vás robí prezieravými a pripravenými odpovedať na mnohé výzvy a ťažkosti, ktorým musia čeliť muži a ženy dneška.“ Ekumenické stretnutie mladých v Berlíne potrvá do nedele 1. januára 2012.

Posolstvo Benedikta XVI. k Svetovému dňu pokoja

„*Vychovávať mladých k spravodlivosti a pokoju*“ – je téma Posolstva pápeža Benedikta XVI. k 45. svetovému dňu pokoja, ktorý si pripomenieme 1. januára 2012.

Na začiatku nového roku, ktorý je Božím darom pre ľudstvo, mám to potešenie všetkým osobitne zo srdca a s veľkou dôverou zaželať všetko dobré do nastávajúceho obdobia, ktoré nech sa konkrétne vyznačuje spravodlivosťou a pokojom. S akým postojom máme hľadiť do nového roku? V Žalme 130 nachádzame nádherný obraz. Žalmista hovorí, že človek viery očakáva Pána „*väčšmi ako strážcovia dennicu*“ (v. 6), očakáva ho s pevnou nádejou, pretože vie, že prinesie svetlo, milosrdenstvo, spásu. Toto očakávanie sa rodí zo skúsenosti vyvoleného ľudu, ktorý vie, že ho Boh vychovával k tomu, aby hľadel na svet v jeho pravde a nenechal sa premôcť trápeniami. Preto vás vyzývam, aby ste na rok 2012 hľadeli s takýmto postojom plným dôvery. Je pravda, že v uplynulom roku sa prehĺbil pocit frustrácie v dôsledku krízy, ktorá sužovala spoločnosť, svet práce i ekonomiky – krízy, ktorej korene sú predovšetkým kultúrne a antropologické. Zdá sa, akoby istá temná clona zahalila našu dobu a nedovoľuje nám jasne vidieť denné svetlo. No ani v tejto temnote ľudské srdce neprestáva očakávať úsvit, o ktorom hovorí žalmista. Toto očakávanie je zvlášť živé a viditeľné u mladých ľudí, a preto sa moje myšlienky obracajú k nim, so zreteľom na prínos, ktorý môžu a majú ponúknuť spoločnosti. Rád by som teda predstavil *Posolstvo k 45. svetovému dňu pokoja* z perspektívy výchovy – témou je „*vychovávať mladých k spravodlivosti a pokoju*“ – lebo som presvedčený, že mladí ľudia svojím nadšením a idealizmom môžu ponúknuť svetu novú nádej. Moje posolstvo sa obracia aj na rodičov, rodiny a všetkých tých, čo sú zodpovední za výchovu a vzdelávanie a tiež za rozličné oblasti náboženského, spoločenského, politického, ekonomického, či kultúrneho života a komunikácie. Byť pozorný voči svetu mladých, vedieť ho počúvať a oceniť, nie je iba prospešné, ale je to prvoradá povinnosť celej spoločnosti vzhľadom na budovanie spravodlivej a pokojnej budúcnosti. [VIAC](#)

Biblický pohľad na vianočný betlehem

Symboliku vianočného betlehema približuje P. Peter Dubovský SJ, profesor na Pápežskom biblickom inštitúte v Ríme.

Myslím si, že všetci, nielen deti, ale aj my vekom pokročilí, nemôžeme odísť po polnočnej svätej omši bez toho, aby sme sa aspoň na chvíľu nezastavili pri betleheme. Betlehem sa nachádza v každom chráme, okolo neho sa robia jasličkové pobožnosti a chodia sa naň pozrieť aj neveriaci. Betlehem s jasličkami, v ktorých je uložený batola Ježiš, s trblietajúcou sa hviezdou, zvieratami a pastiermi a po 6. januári aj tromi kráľmi, sa tak stal symbolom, ktorý nám pripomína, že aj do nášho niekedy príliš monotónneho života sa môže narodiť Ježiš. Pozrime sa dnes na naše betlehemy z pohľadu Svätého Písma. Centrom každého betlehema sú jasličky. Lukáš píše, že Mária „porodila svojho prvorodeného syna, zavinula ho do plienok a uložila do jasiel, lebo pre nich nebolo miesto v hostinci.“ V našich betlehemoch preto Ježiš leží na sene v jasiach, ktoré sú raz v jaskyni a niekedy v maštali. O akom hostinci tu hovorí Lukáš. Toto slovo sa v gr. povie kata,luma a nikto nevie, čo presne znamená. Je odvodené od slova odviazať, a preto by mohlo znamenať miesto, kde mohli počestní odpriahnuť svojho osla a prenocovať. Určite nešlo o hotel, lebo tie v tom čase neexistovali. [VIAC](#)

Vianočný príhovor kardinála Jozefa Tomka Slovákom

Betlehem! Neveľké, ale v židovskej histórii pamätané mesto kráľa Dávida a pre svetové dejiny miesto narodenia Ježiša Krista. Uplynulo už vyše pätnásť rokov, keď sme si robili spolu s dnes už mŕtvym africkým priateľom kardinálom Gantinom duchovné cvičenia vo Svätej zemi. Putovali sme po miestach, kde žil náš Pán, meditovali sme a modlili sme sa. V Betleheme sme vyšli von z mesta na polia a lúky a stretli sme tam pastiera so stádom oviec. Tak sme si mohli živo predstaviť historickú udalosť, ktorá sa stala pred dva tisíc rokmi práve na týchto poliach. Ako nám to opisuje s presnosťou a dôslednosťou kronikára Lukáš vo svojom evanjeliu, za súpisu obyvateľstva, ktorý nariadil cisár August, za vladárenia Quirínovho v Sýrii, sa na týchto poliach za tmavej noci zjavil pastierom anjel a oznámil im: „Nebojte sa! Nesiem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán. A toto vám bude znamením: Nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jasiach“ (Lk 2,10-12). Tu v Betleheme sme si obaja ešte jasnejšie uvedomili pravý zmysel Sviatkov narodenia Pána a kúzla našich Vianoc. Pre môjho priateľa tu nebolo jemu príjemné africké teplo a mne zas mohol chýbať vrždiaci sneh na ceste na polnočnú. Ale ani teplo ani sneh nie sú podstatné pre Vianoce. Aj my si azda na Vianoce privolávame to tajuplné slávnostné ovzdušie, ktoré nám ostáva v srdci z mladosti: osvetlený stromček s farebnými ozdobami, bohatá štedrá večera, darčeky, hračky, návraty domov a stretnutia s priateľmi, jasličkári a potom slávnostná omša, najmä polnočná v nabitom

kostole, zvučiaci organ, radostný spev z plného hrdla, „Čas radosti, veselosti“ a iné koledy, povznesená nálada. [VIAC](#)

Vianočný príhovor arcibiskupa Cyrila Vasiľa SJ, sekretára Kongregácie pre východné cirkvi

Začiatkom 90. rokov, krátko po tom, čo cirkev na Slovensku po desaťročiach čakania dostala nových biskupov sa jednému z nich stala táto príhoda. Išiel na birmovku. Celá dedina bola v očakávaní, detičky sviatočne vyobliekané, muži s kravatami, ženy s upravenými účesmi, zbor pripravený, miništranti nastúpení, usporiadatelia s pásikmi na rukávoch už vyzerali, kedy konečne príde biskup. Prišiel na svojej starej zhrdzavenej škodovke, v jednoduchom kňazskom kolárik, s biskupskými rúchami v igelitke. Keď pred kostolom vystupoval z auta tak ho kurátor-usporiadateľ odsunul na bok, „Kam sa to trepete pán farár, choďte zaparkovať do bočnej uličky nie tu pred kostolom, nevidíte, že čakáme na biskupa!“ Neostávalo mu teda nič iné ako zaparkovať v bočnej uličke a pekne zozadu prísť do sakristie, predstaviť sa farárovi a odkázať usporiadateľom, že už môžu vyzváňať. Všetko bolo pripravené na návštevu biskupa, ale keď prišiel, tak ho nespoznali – mali iné predstavy. Podobnú situáciu evokujú vianočné udalosti spred 2000 rokov i neskoršia história sv. Štefana, ktorého sviatok si latinská cirkev pripomína dnes a východná zajtra. Celý zmysel židovského národa spočíval v očakávaní príchodu Mesiáša. Celé dejiny Izraela sa môžu chápať ako príprava na tento moment. Všetko slávne i strastičné v jeho dejinách bývalo interpretované vo vzťahu k Bohu a k jeho prisľúbeniam. Celá štruktúra spoločnosti, kňazi, zákonníci, farizeji i saduceji sa formovala na základe Zákona a v interpretácii Božích prisľubov o Mesiášskom kráľovstve. Židovskí učenci a predstavení národa sa však časom príliš vžili do svojej úlohy „vodcov“ a „duchovných autorít“. Teoreticky poznali miesto, poznali čas príchodu Mesiáša, ale zdá sa, že čím viac sa približovali znaky jeho príchodu, tým viac z jeho príchodu mali skôr strach, ako radosť – samotný Mesiáš sa už začínal vnímať ako potenciálna hrozba zabehnutému systému. [VIAC](#)

Rodinné listy SRVR - ako týždenný prehľad aktivít Svätého Otca - vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR:

Rádio **LUMEN** - denná 15-minútovka o **20.15**, repríza o **5.15**

KV alebo **SV** o **19.45** - KV 4005 kHz, 5885 kHz a 7250 kHz, v Ríme FM 93,3 MHz, repríza o 5.25 na SV 1530 kHz, KV 4005 kHz, 5965 kHz

S1 vo štvrtok o **19.20** týždenná 10-minútovka

Počúvanie cez internet: www.radiovaticana.org, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vativradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 6627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ